

Lausunto

19.10.2021

Asia: VN/14150/2021

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi tuesta Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisille energiainvestoinneille vuosina 2022–2026

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tuesta Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisille energiainvestoinneille vuosina 2022–2026.

Energiatukiohjelman tavoitteena on edistää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaisia energiainvestointi- ja energiainfrastruktuurihankkeita, joilla vähennetään Suomen kasvihuonekaasupäästöjä ja jotka tukevat Suomen hiilineutraalisuustavoitteita. Tavoitteena on myös vähentää uusiutuvan energian ja uuden energiateknologian teknologisia ja taloudellisia riskejä muun muassa vetyhankkeissa ja uuden energiateknologian hankkeissa.

Tukea voitaisiin myöntää Suomen elpymis- ja palautussuunnitelmassa määritellyille energiainfrastruktuurihankkeille, uuden energiateknologian käyttöönottoon, vähähiilisen vedyn tuotantoon ja varastointiin, hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen sekä teollisuuden prosessien sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen.

VTT kiittää siitä, että elpymis- ja palautussuunnitelman toteuttamisessa ollaan etenemässä ripeästi ja että vihreän siirtymän tukeminen ja vauhdittaminen on suunnitelmassa näin keskeisessä roolissa. Suomella on mahdollisuus toimia hiilineutraaliuden edelläkävijänä sekä kehittää ja tarjota ratkaisuja EU:n ja globaaleille markkinoille. Vihreän siirtymän kärjessä oleminen on merkittävä osa Suomen kasvupolitiikkaa, jolla edistetään Suomen nousua kasvu-uralle COVID-19-kriisistä ja tuetaan myös työllisyystavoitteiden saavuttamista.

Hiilineutraalisuustavoitteen saavuttaminen edellyttää mittavia investointeja nykyiseen infrastruktuuriimme, mm. uuteen sähköntuotantoinfraan. Tuen kautta rahoitetaan investointeja energainfrastruktuurihankkeisiin, uuden energiateknologian käyttöönottoon, vähähiilisen vedyn tuotantoon ja varastointiin, hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämiseen sekä teollisuuden prosessien sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen. VTT pitää kaikkia valittuja ratkaisuja ja teema-alueita tärkeinä. Erityisen tärkeänä näemme painotuksen vetyhankkeisiin ja uuden energiateknologian hankkeisiin. Suomen ja Euroopan energijärjestelmän vähähiilistämässä tärkeätä ydinvoimaa ei ole nostettu suunnitelmassa erikseen esille. VTT pitää tärkeänä teknologianeutraalia etenemistä.

Energiatuki on osa taloudellista ohjausta, jolla energijärjestelmää pyritään ohjaamaan tehokkaampiin sekä ilmaston ja ympäristön kannalta parhaisiin ratkaisuihin. Taloudellinen tukeminen ja ohjaus on tärkeää, sillä investointien toteuttamisessa tulisi edetä ripeästi huolimatta nykyisestä haastavasta toimintaympäristöstä. Hiilineutraalisuuteen tähtäävien investointien vaikuttavuus tulisi arvioida läpinäkyvästi.

Panostaminen vihreää siirtymää tukevaan TKI-toimintaan mahdollistaa sekä infrastruktuuriin tarvittavien investointien kustannusten alenemisen että uusien teknologioiden ja ratkaisujen kehittämisen ja demonstroinnin globaaleille markkinoille. VTT kiittää siitä, että suunnitelman kautta saadaan lisärahoitusta haastavaan pilotointi- ja demonstrointivaiheeseen vauhdittamaan uusien teknologioiden kaupallistumista. On tärkeätä, että Suomessa on korkealaatuisia, maailmanluokan tasoisia tutkimus-, kokeilu- ja innovaatioinfrastruktuureja tutkimuksen ja teollisuuden tarpeisiin. Vihreän siirtymän eturintamassa oleminen on aivan olennaista Suomen vientiteollisuuden tulevaisuuden kannalta.

Arasto Antti
Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy